

Dosarul nr. 2ra-371/23
2-21051840-01-2ra-06032023

prima instanță: Judecătoria Anenii Noi, sediul central – A. Mocanu
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – I. Dutca, I. Cotruță, L. Pruteanu

Î N C H E I E R E

20 martie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Diana Stănilă

Oxana Parfeni

examinând admisibilitatea recursului declarat de Gheorghe Gorun, Serghei Gubenco, Iurie Hîrbu, Serghei Lebediuc, Gheorghe Marchitan, Ștefan Niță, Serghei Popovici, Mihail Moraru, Igor Vornicescu și Garri Bivol, reprezentați de avocatul Constantin Turuta,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Gorun, Serghei Gubenco, Iurie Hîrbu, Serghei Lebediuc, Gheorghe Marchitan, Ștefan Niță, Serghei Popovici, Mihail Moraru, Igor Vornicescu și Garri Bivol împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinare în termen rezonabil a cauzei, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Gheorghe Gorun, Serghei Gubenco, Iurie Hîrbu, Serghei Lebediuc, Gheorghe Marchitan, Ștefan Niță, Serghei Popovici, Mihail Moraru, Igor Vornicescu și Garri Bivol, fiind menținută hotărârea din 22 iunie 2021 a Judecătoria Anenii Noi, sediul central,

c o n s t a t ă :

La 09 februarie 2021, Gheorghe Gorun, Serghei Gubenco, Iurie Hîrbu, Serghei Lebediuc, Gheorghe Marchitan, Ștefan Niță, Serghei Popovici, Mihail Moraru, Igor Vornicescu și Garri Bivol au depus la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, cerere de chemare în judecată, care pe parcursul examinării cauzei a fost concretizată, împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinare în termen rezonabil a cauzei, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii au invocat că, o parte din ei au deținut, iar unii până în prezent dețin funcția de judecători la diferite instanțe.

La 15 septembrie 2016, Procurorul General interimar, Eduard Harunjen, a emis ordonanța de începere a urmăririi penale în privința judecătorilor Gheorghe Gorun, Serghei Gubenco, Iurie Hîrbu, Serghei Lebediuc, Gheorghe Marchitan, Ștefan Niță, Serghei Popovici, Mihail Moraru, Igor Vornicescu și Garri Bivol, în

baza elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 42 alin. (5), art. 243 alin. (3) lit. b) din Codul penal, pentru complicitate în spălarea banilor prin emiterea actelor de dispoziție judecătorești.

Prin hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii nr. 607/25 și nr. 608/25 din 20 septembrie 2016, nr. 622/26 din 28 septembrie 2016 și nr. 623/26 din 29 septembrie 2016 s-au admis propunerile președintelui Consiliului Superior al Magistraturii și s-a dispus examinarea în ședințe închise a sesizărilor Procurorului General interimar, Eduard Harunjen, referitor la eliberarea acordului pentru efectuarea unor acțiuni de urmărire penală în privința unor judecători și ex-judecători, precum și s-a eliberat acordul pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penală, inclusiv cu aplicarea măsurilor preventive, față de mai mulți judecători și ex-judecători, printre care Gheorghe Gorun, Serghei Gubenco, Iurie Hîrbu, Serghei Lebediuc, Gheorghe Marchitan, Ștefan Niță, Serghei Popovici, Mihail Moraru, Igor Vornicescu și Garri Bivol.

În baza acestor hotărâri ale Consiliului Superior al Magistraturii, procurorii au solicitat, iar judecătorii de instrucție au autorizat, începând cu data de 04 noiembrie 2016, arestarea preventivă a reclamanților și plasarea acestora în izolatorul de detenție preventivă a Centrului Național Anticorupție, iar ulterior transferul în Penitenciarul nr. 13, unde au fost deținuți în condiții inumane și degradante.

În perioada 04-06 octombrie 2016, reclamanții Gheorghe Marchitan, Gheorghe Gorun, Sergiu Lebediuc, Serghei Gubenco, Serghei Popovici, Ștefan Niță, Iurie Hîrbu, Mihail Moraru, Garri Bivol și Igor Vornicescu au contestat cu acțiuni în contencios administrativ hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii nr. 607/25 și nr. 608/25 din 20 septembrie 2016, solicitând anularea acestora.

La 17 și 19 octombrie 2016, reclamanții Iurie Hîrbu, Mihail Moraru, Serghei Lebediuc, Serghei Gubenco, Ștefan Niță, Gheorghe Marchitan, Igor Vornicescu, Gheorghe Gorun, Serghei Popovici și Garri Bivol au contestat cu acțiuni în contencios administrativ hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii nr. 622/26 din 28 septembrie 2016 și nr. 623/26 din 29 septembrie 2016, solicitând anularea acestora și constatarea încălcării art. 6 § 1 CEDO.

Reclamații au menționat că în acțiunile sale au prezentat argumente esențiale care demonstrează că aceste hotărâri ale Consiliului Superior al Magistraturii sunt ilegale și au fost adoptate cu abateri de la prevederile Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947 din 19 iulie 1996, fapt ce a dus la încălcarea dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 § 1 CEDO.

Prin încheierea din 22 octombrie 2016 a Curții Supreme de Justiție toate cauzele au fost conexe într-o singură procedură.

Prin încheierea din 15 decembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție a fost suspendat procesul și s-a sesizat din oficiu Curtea Constituțională privind controlul constituționalității art. 307 din Codul penal (sesizarea nr.155g/2016).

La 24 ianuarie 2017, reclamanții Serghei Popovici și Serghei Gubenco au depus cerere cu privire ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 23 alin. (2) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947 din 19 iulie 1996 (în redacția Legii nr. 177/2014).

Prin încheierea din 07 martie 2017 a Curții Supreme de Justiție s-a admis cererea reclamanților Serghei Popovici și Serghei Gubenco, s-a suspendat procesul și a fost sesizată Curtea Constituțională în vederea examinării excepției

de neconstituționalitate a art. 23 alin. (2) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947 din 19 iulie 1996 (în redacția Legii nr. 177/2014).

Prin hotărârea din 27 iunie 2017, Curtea Constituțională a declarat neconstituțional textul „fără a da apreciere calității și veridicității materialelor prezentate” din art. 23 alin. (2) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947 din 19 iulie 1996.

Prin încheierea din 30 august 2017 a Președintelui Curții Supreme de Justiție, au fost schimbați membrii completului de judecată, fără a indica care este motivul și s-a fixat examinarea cauzei pentru data de 07 septembrie 2017.

La 07 septembrie 2017, reprezentantul reclamanților Serghei Popovici și Serghei Gubenco a depus cerere de recuzare a tuturor judecătorilor din completului nou format, având în vedere faptul că există împrejurări altele decât cele expres prevăzute de lege care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lor.

Prin încheierea din 20 septembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție a fost respinsă cererea de recuzare, ca fiind neîntemeiată.

La 08 decembrie 2017, reprezentantul reclamanților Serghei Popovici și Serghei Gubenco a depus cerere cu privire ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „doar în partea ce se referă la procedura de emiterе/adoptare” din art. 25 alin. (1) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947 din 19 iulie 1996 (în redacția Legii nr. 107/2015).

Prin încheierea din 08 decembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție a fost respinsă cererea cu privire ridicarea excepției de neconstituționalitate depusă de reclamanții Serghei Popovici și Serghei Gubenco, din motiv că nu au fost întrunite condițiile de formă pentru sesizarea Curții Constituționale.

În cadrul ședinței de judecată din data de 16 martie 2018, reprezentanții reclamanților Ștefan Niță, Sergiu Lebediuc, Iurie Hîrbu, Mihail Moraru, Gheorghe Gorun, Serghei Popovici și Igor Vornicescu au depus cerere cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „doar în partea ce se referă la procedura de emiterе/adoptare” din art. 25 alin. (1) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947 din 19 iulie 1996 (în redacția Legii nr. 107/2015), considerând-o neconstituțională și care contravine art. 20 din Constituție și art. 6 § 1 CEDO.

Prin încheierea din 16 martie 2018 a Curții Supreme de Justiție s-a respins cererea reclamanților cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, ca fiind neîntemeiată.

Prin încheierea din 22 aprilie 2019 a Curții Supreme de Justiție s-a transmis cauza Curții de Apel Chișinău pentru examinare conform competenței atribuite în urma intrării în vigoare a Codului administrativ.

Potrivit fișei de repartizare a cauzei, aceasta a fost atribuită spre examinare judecătorului Victoria Sîrbu, care la data de 20 mai 2019 a depus declarație de abținere de la examinarea cauzei, din motiv că anterior a participat la examinarea unor cauze în privința reclamanților.

Prin încheierea din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a admis declarația de abținere a judecătorului Victoria Sîrbu și s-a remis cauza pentru repartizare repetată.

La 24 mai 2019, cauza a fost repartizată repetat în mod automat-aleatoriu judecătorului-raportor Vladislav Clima, care a fixat prima ședință de judecată pentru data de 09 septembrie 2019.

La 05 iulie 2019, reclamantii au depus cerere prin care au solicitat accelerarea procedurii de examinare, luând în considerare faptul că, la acel moment, cauza se afla pe rolul instanțelor de judecată mai mult de 2 ani, ceea ce în mod vădit constituie o încălcare a dreptului la examinarea în termen rezonabil a litigiului dat.

Prin încheierea din data de 09 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de accelerare a examinării cauzei, ca fiind neîntemeiată, din motiv că nu au fost stabilite circumstanțe care confirmă existența dubiilor ce ar prezenta pericolul încălcării termenului rezonabil de examinare a cauzei.

Prin hotărârile Curții Constituționale nr. 23 din 27 iulie 2017 și nr. 13 din 14 mai 2018 s-a declarat neconstituțional textul „fără a da apreciere calității și veridicității materialelor prezentate” din art. 23 alin. (2) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947 din 19 iulie 1996 și textul „doar în partea ce se referă la procedura de emitere/adoptare” din art. 25 alin. (1) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947 din 19 iulie 1996.

Drept consecință, au fost modificate textele art. 23 alin. (1) și art. 25 alin. (1) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947 din 19 iulie 1996.

Prin hotărârea din 11 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-au respins ca neîntemeiate acțiunile în contencios administrativ înaintate de Gheorghe Gorun, Serghei Gubenco, Iurie Hîrbu, Serghei Lebediuc, Gheorghe Marchitan, Ștefan Niță, Serghei Popovici, Mihail Moraru, Igor Vornicescu și Garri Bivol împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii nr. 607/25 și nr. 608/25 din 20 septembrie 2016, nr. 622/26 din 28 septembrie 2016 și nr. 623/26 din 29 septembrie 2016, precum și constatarea încălcării art. 6 § 1 CEDO.

Reclamantii au menționat că, la 12, 13 și 15 noiembrie 2019, la 02 și 03 decembrie 2019 au depus cereri de recurs nemotivate împotriva hotărârii din 11 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, iar la 25 și 27 februarie 2020 au prezentat Curții Supreme de Justiție motivarea recursului. Ulterior, la 17 septembrie 2020, Serghei Popovici a depus cerere de recurs suplimentar.

Prin încheierea din 23 septembrie 2020 a Curții Supreme de Justiție s-au declarat inadmisibile recursurile depuse de Gheorghe Gorun, Serghei Gubenco, Iurie Hîrbu, Serghei Lebediuc, Gheorghe Marchitan, Ștefan Niță, Serghei Popovici, Mihail Moraru, Igor Vornicescu și Garri Bivol împotriva hotărârii din 11 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Reclamantii au invocat că examinarea cauzei de contencios administrativ intentate împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, de la data sesizării instanței de judecată și până la emiterea unei decizii irevocabile, au durat aproximativ 3 ani și 11 luni, fapt ce denotă încălcarea dreptului lor la judecare într-un termen rezonabil a cauzei.

În opinia reclamantilor, acest fapt se datorează nemijlocit instanțelor de judecată, care au tergiversat examinarea cauzei prin amânarea ședințelor de judecată pe perioade destul de lungi, modificare neîntemeiată a completului de judecată care examina cauza, declinarea într-un mod arbitrar a competenții în

vederea examinării acestei cauze, având în vedere că, în urma intrării în vigoare a Codului administrativ, Curtea Supremă de Justiție avea posibilitatea să continue examinarea cauzei, însă, aceasta a transmis-o Curții de Apel Chișinău, fapt ce a dus la reluarea examinării, deși, la acel moment deja au fost examinate în mare parte toate circumstanțele litigiului și urma să fie emisă o decizie în acest sens.

Astfel, reclamantii au considerat că, prin amânările nemotivate a ședințelor de judecată, le-au fost provocate daune morale irecuperabile, deoarece cauza a fost examinată o perioadă de 3 ani și 11 luni, care este un termen excesiv de mare în sensul art. 6 CEDO și art. 192 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

Reclamantii au solicitat prin cererea de chemare în judecată constatarea încălcării dreptului lor la judecare în termen rezonabil a cauzei civile nr. 3-13/16 și nr. 3-1/17, încasarea din contul statului câte 42 000 de lei pentru fiecare reclamant, cu titlu de reparare a prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei, precum și compensarea cheltuielilor judiciare suportate.

Prin încheierea din 16 februarie 2021, cererea de chemare în judecată a fost acceptată în procedura contencioasă a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu stabilirea ședinței de pregătire a cauzei către dezbaterile judiciare.

Prin încheierea din 10 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cauza a fost transmisă Curții de Apel Chișinău pentru soluționarea posibilității strămutării acesteia într-o altă instanță de judecată, egală în grad, din motiv că reclamantul Garri Bivol activează în calitate de judecător din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 23 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a strămutat cauza de la Judecătoria Chișinău, sediul Centru la Judecătoria Anenii Noi.

Prin hotărârea din 22 iunie 2021 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul central, s-a respins acțiunea depusă de Gheorghe Gorun, Serghei Gubenco, Iurie Hîrbu, Serghei Lebediuc, Gheorghe Marchitan, Ștefan Niță, Serghei Popovici, Mihail Moraru, Igor Vornicescu și Garri Bivol împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinare în termen rezonabil a cauzei, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată (vol. II, f.d. 78, 81-88 recto-verso).

La 24 iunie 2021, în interiorul termenului prevăzut la art. 362 din Codul de procedură civilă, Gheorghe Gorun, Serghei Gubenco, Iurie Hîrbu, Serghei Lebediuc, Gheorghe Marchitan, Ștefan Niță, Serghei Popovici, Mihail Moraru, Igor Vornicescu și Garri Bivol, reprezentați de avocatul Constantin Turuta, au depus prin intermediul poștei electronice apel împotriva hotărârii din 22 iunie 2021 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul central (vol. II, f.d. 90, 91 recto-verso).

Prin decizia din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Gheorghe Gorun, Serghei Gubenco, Iurie Hîrbu, Serghei Lebediuc, Gheorghe Marchitan, Ștefan Niță, Serghei Popovici, Mihail Moraru, Igor Vornicescu și Garri Bivol, reprezentați de avocatul Constantin Turuta și s-a menținut hotărârea din 22 iunie 2021 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul central, fără modificări (vol. III, f.d. 22, 23-41).

În consolidarea soluțiilor, instanțele judecătorești ierarhic inferioare au reținut că, în speță, nu sunt prezente elemente care ar confirma încălcarea dreptului reclamantilor la judecarea cauzei în termen rezonabil. Or, din conținutul raportului motivat privind modul de respectare a termenului rezonabil prezentat

de Ministerul Justiției rezultă că, la caz, ședințele de judecată au fost amânate exclusiv din motive întemeiate, impuse de normele de drept procedural ce reglementează dreptul la apărare, iar termenele ședințelor au fost stabilite rezonabil, în intervale reduse de timp, cu respectarea echilibrului între drepturile participanților la proces și procedurile ce se impun.

Luând în considerare natura pretențiilor, complexitatea procesului, numărul participanților la proces, comportamentul autorităților competente și al părților, dificultatea dezbatelor, aglomerarea rolului instanței, precum și exercitarea căilor de atac și miza (interesul) pentru reclamanți, ce derivă din importanța sau scopul pentru persoana care pretinde violarea dreptului său la un termen rezonabil, instanțele judecătorești ierarhic inferioare au conchis că, comportamentul participanților la proces constituie cel mai important moment în vederea justificării termenului de examinare a cauzei, or, drept temeiuri de amânare a ședințelor de judecată au servit înaintarea diverselor cereri din partea reclamanților, de amânare, de suspendare, de recuzare, inclusiv cereri cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, a căror examinare a durat mai mult de un an.

Totodată, instanțele judecătorești ierarhic inferioare au remarcat că, deși, reclamanții au făcut uz de dreptul de a solicita accelerarea examinării cauzei, prin încheierea din 09 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de accelerare, întrucât nu au fost stabilite temeiuri ce ar confirma pericolul încălcării termenului rezonabil de examinare a acțiunii înaintate de reclamanți.

Instanțele judecătorești ierarhic inferioare nu au putut reține argumentele reclamanților, precum că durata de aflare pe rol a cauzei a fost condiționată de încălcările admise de către instanța de fond, deoarece conduita instanțelor de judecată a avut un singur scop, și anume respectarea dreptului garantat al părților la un proces echitabil, ce presupune pronunțarea unor hotărâri motivate, întemeiate, clare și înțelese de părțile implicate în litigiu și care să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți.

Astfel, s-a ajuns la concluzia că, contrar argumentelor reclamanților, instanța judecătorească a acționat cu bună-credință, cu o suficientă diligență, a întreprins toate măsurile necesare în vederea examinării obiective și sub toate aspectele a cererilor de chemare în judecată înaintate de reclamanți. Termenul examinării cauzei nu a fost amânat exclusiv din vina instanțelor de judecată, or, participanții la proces și-au valorificat drepturile procedurale prevăzute de legislația în vigoare, prin înaintarea diferitor cereri, prin neprezentarea la ședințele de judecată, prin declararea căilor de atac, ceea ce și a generat prelungirea procesului.

La 15 februarie 2023, Gheorghe Gorun, Serghei Gubenco, Iurie Hîrbu, Serghei Lebediuc, Gheorghe Marchitan, Ștefan Niță, Serghei Popovici, Mihail Moraru, Igor Vornicescu și Garri Bivol, reprezentați de avocatul Constantin Turuta, au declarat recurs împotriva deciziei din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei recurate și a hotărârii din 22 iunie 2021 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul central, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii în sensul formulat și compensarea cheltuielilor de judecare a cauzei (vol. III, f.d. 44-48 recto-verso).

În motivarea recursului au reiterat temeiurile de fapt și de drept ale speței, similare celor cuprinse în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel, au

transpus concluziile instanțelor judecătorești ierarhic inferioare, suplimentar invocând săvârșirea încălcărilor ce au dus la soluționarea greșită a cauzei prin faptul aprecierii arbitrare a probelor de către instanțele judecătorești ierarhic inferioare, iar în final erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului (art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă).

Recurenții au menționat că, instanțele judecătorești ierarhic inferioare au dat apreciere argumentelor invocate în raportul prezentat de Ministerul Justiției, care indică asupra amânării ședințelor ca urmare a cererilor și demersurilor înaintate de reclamant, însă, au trecut cu vederea datele ce indică asupra amânării ședințelor ca urmare a comportamentului autorităților judecătorești.

Deși, materialele cauzei denotă că ședințele de judecată au fost amânate și din vina instanțelor de judecată, nu s-a dat apreciere gradului vinovăției acestora la tergiversarea examinării cauzei, iar acest fapt atestă examinarea părtinitoare și neobiectivă a probelor.

În opinia recurenților, instanțele judecătorești ierarhic inferioare eronat au exclus din întreaga perioadă de examinare a cauzei termenul aflării acesteia la Curtea Constituțională, și anume 8 luni și 23 de zile (15 decembrie 2016 – 07 septembrie 2017), or, ridicarea excepției de neconstituționalitate nu afectează examinarea în continuare a cauzei până la etapa pledoariilor.

La fel, instanțele judecătorești ierarhic inferioare nu au dat apreciere faptului că nenumăratele amânări și gestionarea inefficientă a intervalului dintre acestea se datorează doar instanțelor de judecată.

Recurenții au considerat că, tergiversarea examinării cauzei se datorează neglijenței și omisiunilor instanțelor de judecată, care au gestionat inefficient examinarea cauzei, prin amânarea procesului din diferite motive, lipsei judecătorului, imposibilitatea formării completului de judecată, intervalul excesiv de lung dintre ședințele amânate, imposibilitatea examinării cauzei pe motivul lipsei întemeiate a reprezentantului, în pofida faptului că reclamantul a fost prezent și nu a formulat o astfel de cerere, abținerea nemotivată a judecătorilor de la examinarea cauzei, remiterea cauzei conform competenței la Curtea de Apel Chișinău, fapt ce a dus la revenirea procesului la etapa inițială.

Finalmente, întru uniformizarea practicii judecătorești, recurenții au făcut referire la o cauză similară, Ghenadie Bîrnaz împotriva Ministerului Justiției, în care au fost admise parțial pretențiile reclamantului, s-a constatat încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei și s-a reparat prejudiciul moral în mărime de 25 000 de lei (hotărârea din 22 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în dosarul nr. 2-5346/21).

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat public la 11 octombrie 2022. Conform extrasului din poșta electronică anexat la materialele dosarului, decizia motivată din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată participanților la proces în mod electronic la 03 ianuarie 2023, fapt confirmat și de către reprezentantul recurenților în cererea de recurs (vol. III, f.d. 43, 47 verso).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție opinează că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului

legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă la 15 februarie 2023 (vol. III, f.d. 44).

Deși, conform avizului de recepție a trimiterii poștale DS8004539638AS, recursul declarat de Gheorghe Gorun, Serghei Gubenco, Iurie Hîrbu, Serghei Lebediuc, Gheorghe Marchitan, Ștefan Niță, Serghei Popovici, Mihail Moraru, Igor Vornicescu și Garri Bivol, reprezentați de avocatul Constantin Turuta, împotriva deciziei din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost comunicat intimatului Ministerului Justiției la 15 martie 2023, acesta nu a făcut uz de dreptul său procedural și nu a depus referință, prin care să-și expună poziția procesuală pe marginea criticilor formulate în recurs.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

Conform art. XI alin. (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor.

În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului declarat de Gheorghe Gorun, Serghei Gubenco, Iurie Hîrbu, Serghei Lebediuc, Gheorghe Marchitan, Ștefan Niță, Serghei Popovici, Mihail Moraru, Igor Vornicescu și Garri Bivol, reprezentați de avocatul Constantin Turuta, împotriva deciziei din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, va fi examinată în baza temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă în vigoare până la 01 septembrie 2023.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de Gheorghe Gorun, Serghei Gubenco, Iurie Hîrbu, Serghei Lebediuc, Gheorghe Marchitan, Ștefan Niță, Serghei Popovici, Mihail Moraru, Igor Vornicescu și Garri Bivol, reprezentați de avocatul Constantin Turuta, este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă (în redacția în vigoare la data depunerii cererii de recurs).

În conformitate cu prevederilor art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă (în redacția în vigoare la data depunerii cererii de recurs), părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs de către Gheorghe Gorun, Serghei Gubenco, Iurie Hîrbu, Serghei Lebediuc, Gheorghe Marchitan, Ștefan Niță, Serghei Popovici, Mihail Moraru, Igor Vornicescu și Garri Bivol, reprezentați de avocatul Constantin Turuta, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, și anume dacă au fost săvârșite alte încălcări decât cele indicate ce ar constitui temei de declarare a recursului în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau dacă instanța de apel a apreciat probele arbitrar, sau dacă ar exista erori comise ce ar duce la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, nu a depistat.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul declarat de Gheorghe Gorun, Serghei Gubenco, Iurie Hîrbu, Serghei Lebediuc, Gheorghe Marchitan, Ștefan Niță, Serghei Popovici, Mihail Moraru, Igor Vornicescu și Garri Bivol, reprezentați de avocatul Constantin Turuta, conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenților la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului presupune nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurenți nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de Gheorghe Gorun, Serghei Gubenco, Iurie Hîrbu, Serghei Lebediuc, Gheorghe Marchitan, Ștefan Niță, Serghei Popovici, Mihail Moraru, Igor Vornicescu și Garri Bivol, reprezentați de avocatul Constantin Turuta, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Gheorghe Gorun, Serghei Gubenco, Iurie Hîrbu, Serghei Lebediuc, Gheorghe Marchitan, Ștefan Niță, Serghei Popovici, Mihail Moraru, Igor Vornicescu și Garri Bivol, reprezentați de avocatul Constantin Turuta, împotriva deciziei din 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni